

Institut Européen des Jardins & Paysages

Inventarisatie van parken en tuinen van België - Vlaanderen

Inventaris Vlaams-Brabant

Park van het Monnikenhof

Auteur(s) : Onroerend Erfgoed |Flanders Heritage Agency
www.onroenderfgoed.be <https://inventaris.onroenderfgoed.be>

Inventarisatie van parken en tuinen van België - Vlaanderen
Inventaris Vlaams-Brabant
Park van het Monnikenhof

Titel:	Park van het Monnikenhof
Provincie:	Vlaams-Brabant
Gemeente:	Geetbets
Deelgemeente:	Geetbets
Bron:	Schepping: 2013-07-19 Bijwerken: 2017-05-30 URI: https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/134169
Coördinaten:	Breedte: 5.11310819227 Lengte: 50.8973937402

Primaire tekst

Landschappelijk park van 1 hectare 60 are, aangelegd in 1925 rond het voormalige leenhof van de abdij van Vlierbeek, met relictten van de oude ringgracht.

Het leenhof van Vlierbeek, ook het Monnikenhof of Vlierbeeks Winning genoemd, behoorde tijdens het ancien régime toe aan de abdij van Vlierbeek bij Leuven, de grootste grondbezitter te Geetbets. Op de Ferrariskaart (1771-1775) wordt het afgebeeld als een bijna gesloten hoevecomplex op een omgracht perceel van iets meer dan één hectare. Het werd als 'nationaal goed' openbaar verkocht in 1798 aan een zekere de Lannoy, die het later doorverkocht aan Antoine Krösz, van Hongaarse afkomst, officier in het napoleontische leger. Krösz was bij de start van het Primitief kadaster nog steeds eigenaar van het Hof van Vlierbeek, samen met 144 hectaren gemeentelijk grondgebied. Het gebouwencomplex was omringd door percelen bouwland, weide en (binnen de ringgracht) boomgaard. Ongewoon groot (1 hectare 15 are) was het tuinperceel ten westen van het hof, dat twee relictten van een ringgracht omvatte. Krösz liet de hoeve renoveren in 1835, maar tot een eerste ingrijpende verbouwing kwam het pas in 1864 onder zijn opvolgers, de Antwerpse familie Bervoets. Het gebouwtje dat het complex aan de noordzijde afsloot, werd toen aanmerkelijk verdiept. In 1882 werd het Hof van Vlierbeek verkocht aan Pierre Craninx (1803-1890), hoogleraar aan de medische faculteit van de universiteit van Leuven, de bekendste bewoner. De 'Craninx-pil' werd tot in de jaren 1940 nog voorgeschreven bij de behandeling van chronische bronchitis.

Notaris Paul Tallon liet in 1925 de verbouwing uitvoeren die tot het huidige uitzicht heeft geleid. De zijvleugels werden voor de helft afgebroken, zodat er twee afzonderlijke volumes ontstonden: het dienstgebouw met U-vormige plattegrond, een soort van neerhof, min of meer symmetrisch ten opzichte van de inrijpoort en de brug over de overblijvende arm van de ringgracht; en de residentie (het in 1864 verdiepte gebouw) van baksteen en met witte steen omlijste gevelopeningen, met vijf traveeën onder een schilddak, de drie middelste geaccentueerd door lisenen, dakvensters en een met balustrades omgeven bordes. De aanbouwen, die sinds 1864 een binnenplaatsje omsloten, werden later grotendeels afgebroken. De achtergevel vertoont geen enkele versiering.

Tallon liet ook het huidige park van 1 hectare 60 are aanleggen en beplanten. Een zuidelijke oprijlaan, gekasseid en gedeeltelijk met zomerlinden (*Tilia platyphyllos*) afgezoomd, leidt vanaf de Kasteellaan via de poort in het neerhof tot voor het huis, dat verborgen ligt achter de brede, gele kroon van een laagvertakte trompetboom (*Catalpa bignonioides* 'Aurea'). Een tweede oprijlaan vertrekt vanuit het noorden, bij het hek in de Kwadestraat, en mondt uit bij de achterzijde van het huis. Aan de zuidwestelijke en de noordoostelijke randen zijn nog sporen zichtbaar van de door Tallon aangelegde paden. Geen enkele boom is ouder dan 1925, ook niet de dikste bomen (meer dan 3 m stamomtrek) zoals de zilversdoorn met ingesneden blad

(*Acer saccharinum* 'Laciniatum') bij de noordelijke toegang. De ruimte ten noordwesten van het huis bestaat uit een open grasvlakte omzoomd door hoogstammig groen, onder meer twee tamme kastanjes met bont blad (*Castanea sativa* 'Variegata'), een zeldzame cultivar. De ruimten ten oosten en ten zuiden van het hof worden in beslag genomen door een min of meer dicht, gemengd plantsoen. Het bovenvermelde lindedreefje en een taxusprieeel ten westen van het huis zijn de enige sporen van groene architectuur. De grafstèle en het grafkruis behoren vermoedelijk niet tot het oorspronkelijke 'parkmeubilair'. Twee doorgeschoten beuken (*Fagus sylvatica*) in de haag die de zuidrand van het landgoed vormt, trekken de aandacht door hun kronkelige takken (mogelijk gaat het hier om de cultivar 'Tortuosa').

Merkwaardige bomen (opname 4 juni 2002)

De cijfers in vet geven de omtrek gemeten op 1,50m weer. Afwijkende meethoogten worden tussen haakjes weergegeven.

- 1. tamme kastanje met bont blad (*Castanea sativa* 'Variegata') **279**
- 2. tamme kastanje met bont blad (*Castanea sativa* 'Variegata') **192**
- 3. moeroseik (*Quercus palustris*) **267**
- 11. zilversdoorn met ingesneden blad (*Acer saccharinum* 'Laciniatum') **313**
- 41. gewone beuk (*Fagus sylvatica*) **130**(120), kronkelige takken ('Tortuosa?')
- 42. gewone beuk (*Fagus sylvatica*) **95**(100), kronkelige takken ('Tortuosa?')
- 65. trompetboom met geel blad (*Catalpa bignonioides* 'Aurea') **245**(50), kroon 20 m breed
- 66. canadapopulier (*Populus x canadensis*) **435**

Auteur: Deneef, Roger

Auteur: Wijnant, Jo

Datum: 2008

Titel Text: Park van het Hof van Vlierbeek

Grafische documenten

Cahier16_Hof_van_Vlierbeek_02 (Pauwels, Oswald, 31-03-2008, ©Vlaamse Gemeenschap)

Cahier16_Hof_van_Vlierbeek_01 (Pauwels, Oswald, 31-03-2008, ©Vlaamse Gemeenschap)

Cahier16_Hof_van_Vlierbeek_03 (Deneef, Roger, 04-06-2002, ©Vlaamse Gemeenschap)

Bibliografie

Kadasterarchief Vlaams-Brabant, Oudste kadastrale legger 212 Geetbets, art. 156 nrs. 45-52, 132 en art. 703 nrs. 11-15.

Kadasterarchief Vlaams-Brabant, Oude kadastrale legger 212A Geetbets, art. 2148 nrs. 13, 14 en 57.

Kadasterarchief Vlaams-Brabant, Kadastrale opmetingsschets Geetbets 1865 nr. 17 en 1926 nr. 8.

BORGERS F., *De feodaliteit te Geetbets*, in *Eigen Schoon & De Brabander*, 32, 1949, p. 58-60.

BRUYNOGHE R., *La faculté de médecine de Louvain. Revue médicale de Louvain*, nr. 13, 1942, p. 204-208.

LEUS G., *De heren van Geetbets. Kroniek van de rijke historiek van een dorp "zonder" geschiedenis*, Geetbets, Limes Gatia i.s.m. het gemeentebestuur van Geetbets, 1999, p. 272-275 en p. 368.

WAUTERS A., *Géographie et histoire des communes belges. Arrondissement de Louvain – canton de Léau*, Bruxelles, Culture et Civilisation, facsimile van editie 1887, 1963, p. 173.

Relaties

<https://inventaris.onroenderfgoed.be/erfgoedobjecten/120474>

<https://inventaris.onroenderfgoed.be/erfgoedobjecten/213991>

Beknopte karakterisering

Datering: 18de eeuw, 19de eeuw, interbellum

Typologie: dreven, hekken, hekpijlers, hoeven, kruisen, landhuizen, private parken, priëlen, tuin- en parkbeplantingen, tuinbruggen